

B.A. (Part-III) Semester-V Examination

(Compulsory Language)

PALI & PRAKRIT

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Write answers in your own medium.**सूचना :—** स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.**सूचना :—** स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिए।1. (A) Translate with reference any **one** of the following :

10

खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे ससंदर्भ भाषांतर करा.

निम्नलिखित में से किसी एक का ससंदर्भ अनुवाद कीजिए।

एवं मे सुत्तं। एक समयं भगवा कुरूसु विहरति कम्माधम्म नाम कुरूनं निगमो। तत्र खो भगवा भिक्खु आमंक्तोस- “भिक्खवो” ति। “भदन्ते ति ते भिक्खु भगवतो पच्चस्सोसु। भगवा एतदवोच”-“एकायनो अयं, भिक्खवे मग्गो सत्तानं विसुद्धिया, सोकपरिदेवानं समतिक्कताय, दुक्खदोमनस्स आथग्गमाय आयस्स अधिगमाय, निष्पानस्स, दुक्ख दोमनस्सानं आथग्गमाय, जायस्स अभिसमाय निब्बानस्स सच्छिक्खेरियाय यदिदं चत्तारो सातिपट्ठाना।

“कतमे चत्तारो ? इध भिक्खवे भिक्खु काये कायानुपस्सी विहरति आतापी सम्पजानो सतिमा, विनेय्य लोके अभिज्झादोमनस्स।

OR/ किंवा / अथवा

कथं च पन भिक्खवे, वेदनासु वेदनानुपस्सी विहरति ? इध भिक्खवे, भिक्खु सुखं वा वेदनं वेदयमानो दुक्खं वेदनं वेदयामी ति पजानति, दुक्खं वा वेदनं वेदयमानो दुक्खं वेदयामी ति पजानति, अदुक्खमसुखं वा वेदनं वेदयमानो अदुक्खमसुखं वेदनं वेदयामी ति पजानति सामिसं वा सुखं वेदनं वेदयमानो सामिसं सुखं वेदनं वेदयामीति पजानति, निरामिसं वा सुखं वेदनं वेदयमानो निरामिसं सुखं वेदनं वेदयामीति पजानति सामिसं वा दुक्खं वेदनं वेदयमानो सामिसं दुक्खं वेदनं वेदयामी ति पजानति, निरामिसं वा दुक्खं वेदनं वेदयमानो निरामिसं दुक्खं वेदनं वेदयामी ति पजानति सामिसं वा अदुक्खमसुखं वेदनं वेदयमानो सामिसं अदुक्खमसुखं वेदनं वेदयामी ति पजानति।

(B) Write the importance of “वेदनानुपस्सना”.

6

“वेदनानुपस्सना” चे महत्त्व स्पष्ट करा.

“वेदनानुपस्सना” का महत्त्व स्पष्ट कीजिए।

OR/ किंवा / अथवा

Write the Summary of “ कायानुपस्सना ”

“कायानुपस्सना” सारांश लिहा.

“कायानुपस्सना” का सारांश लिखिए।

2. (A) Write moral message do you get from “धम्मनुपस्सना” write in your own words. 10

धम्मनुपस्सना मध्ये कोणता संदेश मिळतो ते आपल्या शब्दात लिहा.

धम्मनुपस्सना में कौनसा संदेश प्राप्त होता है। अपने शब्दों में लिखिए।

OR/ किंवा / अथवा

Write the importance of “धम्मनुपस्सना”.

धम्मनुपस्सना चे महत्व लिहा.

धम्मनुपस्सना का महत्व लिखिए।

- (B) Write the importance of “चित्तानुपस्सना” . 6

चित्तानुपस्सना चे महत्व लिहा.

चित्तानुपस्सना का महत्व लिखिए।

OR/ किंवा / अथवा

What is “चित्तानुपस्सना” ? Write the teaching of चित्तानुपस्सना.

चित्तानुपस्सना म्हणजे काय ? चित्तानुपस्सना ची शिकवण लिहा.

चित्तानुपस्सना किसे कहते है ? चित्तानुपस्सना की शिक्षा लिखिए।

3. (A) Write the summary of “अकिंतीचर्या”. 8

अकिंती चरियाचा सारांश लिहा.

अकिंती चरिया का सारांश लिखिए।

OR/ किंवा / अथवा

Who was महासुदर्शन & what he donated?

महासुदर्शन कोण होता आणि त्याने कोणते दान दिले?

महासुदर्शन कौन था और उसने कोनसा दान दिया।

- (B) What do you know about “करुधर्मचर्या” ? Give detail. 8

करुधर्मचर्या बदल काय माहिती आहे ? ते सविस्तर लिहा.

करुधर्मचर्या के बारे में विस्तार से लिखिए।

OR/ किंवा / अथवा

Write the importance of “दानपारमिता” महत्व लिहा.

दानपारमिताचे महत्व लिहा.

दानपारमिता का महत्व लिखिए.

4. Answer **two** of the following questions :

8×2=16

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांचे उत्तर लिहा.

निम्नलिखित में से कोई भी **दो** प्रश्न लिखिए।

(अ) Sketch the history of "बुद्धघोष".

बुद्धघोषाच्या प्लीवनावर प्रकाश टाका.

बुद्धघोष के जीवनपर प्रकाश डालिए।

(ब) Contribution of Anagarik Dhaummapal for the Buddh Dhamma.

अनागारिक धम्मपाल यांचे बौद्ध धम्मात योगदान.

अनागारिक धम्मपाल इनका बौद्ध धर्म में योगदान।

(क) Contribution of Mahapandit Rahul Sankrutyayan for the Pali Literature.

महापंडित राहुल सांस्कृत्यायन यांचे पालि साहित्याला योगदान.

महापंडित राहुल सांस्कृत्यायन का पाली साहित्य में योगदान।

5. Choose the correct answer (Eight out of Twelve) :

8×2=16

वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा (11 पैकी 8) :

वस्तुनिष्ठ प्रश्न हल कीजिए (11 में से 8) :

(1) चरिया याचा अर्थ काय ?

(अ) चरित्र

(ब) गाथा

(क) चालणे

(ड) कथा

(2) सुत्तपिटकाचा दुसरा आणि अतिशय महत्वाचा निकाय कोणता आहे ?

(अ) दिधनिकाय

(ब) अगुत्तरनिकाय

(क) मज्झिमनिकाय

(ड) संयुक्त्तनिकाय

(3) खुद्दकनिकाय मधील शेपरचा ग्रंथ कोणता ?

(अ) थेरीगाथा

(ब) चरियापिटक

(क) धम्मपद

(ड) यापैकी नाही

(4) धम्मनुपस्सना मध्ये एकुण किती पर्व आहेत ?

(अ) चार

(ब) पाच

(क) तीन

(ड) सहा

(5) चरियापिटक ग्रंथामध्ये एकुण किती चरिया आहे ?

(अ) 35

(ब) 40

(क) 50

(ड) 20

(6) काया म्हणजे काय ?

(अ) मन

(ब) शरीर

(क) धन

(ड) यापैकी नाही

- (7) चार आर्य सत्यामधील तिसरे सत्य कोणते ?
 (अ) दुःख (ब) दुःख समुदय
 (क) दुःखनिरोध (ड) यापैकी नाही
- (8) कायानुपस्सना मध्ये किती वर्ष आहेत ?
 (अ) पाच (ब) सहा
 (क) चार (ड) तीन
- (9) तथागत भगवान बुद्धानी किती स्मृती प्रस्थान सांगितले आहे ?
 (अ) दोन (ब) सहा
 (क) तीन (ड) चार
- (10) मज्झिम निकायातील प्रत्येक सुत्ताचा प्रारंभ हा कोणत्या वाक्याने सुरू झालेला आहे ?
 (अ) भगवा (ब) एवं में सुत्त
 (क) अतिते (ड) यापैकी नाही
- (11) चित्तानुपस्सना महासतिपट्टान सुत्तात क्रमांकाची पस्सना आहे.
 (अ) पाच (ब) चार
 (क) तीन (ड) यापैकी नाही